

Výročná správa za rok 2014

Vážená členská schôdza!

Po roku je tu čas bilancovania výsledkov skončeného hospodárskeho roka. Pred rokom sme sa rozchádzali v trochu posmutnejšej atmosfére. Príčinou neboli hospodárske výsledky, ale skutočnosť, že sme v roku 2013 boli nútení zredukovať výrobu a tým i počet zamestnancov. Dnes by tá nálada mala byť oveľa pozitívnejšia. Jedným z dôvodov je už len skutočnosť že dňa 7. januára 2015 uplynulo 60 rokov od oficiálneho založenia nášho družstva, resp. prvého zápisu JRD Dulovce do obchodného registra. Myslím, že keď spočítame koľko družstiev v našej časti okresu ešte existuje, už len tento fakt musí v každom členovi vyvolať dobrý pocit. A verím tomu že tento nám zostane i po rozboře hospodárenia družstva v roku 2014, ktorý Vám teraz predložím.

V oblasti výnosov sme v roku 2014 dosiahli nasledovné výsledky: Tržby z predaja vlastných výrobkov činili 1 mil.466 tis.€, čo predstavuje oproti roku 2013 nárast o 257 tis. EUR.

Pri porovnaní týchto ukazovateľov je však potrebné pripomenúť zmeny v štruktúre výroby v roku 2013, t.j. zrušenie chovu HD. V roku 2013 sme okrem výrobkov RV odpredali tiež posledné mladé zvieratá za sumu 183 tis.€, mlieko za 99 tis. € a zvyšné zásoby vyrobenej siláže za 45 tis. €. T o znamená, že z celkových tržieb z predaja vlastných výrobkov v roku 2013 vo výške 1 mil.209 tis. predstavovali tržby z rastlinnej výroby sumu len 882 tis €. Z uvedeného vyplýva, že v roku 2014 zvýšenie tržieb za výrobky RV dosiahlo výšku 584 tis.€, čo predstavuje nárast o 66%.

K tomuto výsledku nám tentokrát dopomohlo v posledných rokoch tak preklínané počasie, keď nás nepostihlo sucho, či extrémne vysoké teploty.

V roku 2014 sme dosiahli na naše pomery (najmä vzhľadom na kvalitu obrábaných pôd) nadštandardné až rekordné úrody. Hospodárili sme na výmere 1.147,48 ha, z čoho bola výmera viníc 98,58 ha a 1.048,90 ha orná pôda.

U pšenice ozimnej sme na výmere 187 ha dosiahli výnos 5,34 t/ha (vlni 4,72), u jačmeňa ozimného na výmere 110 ha 5,29 t/ha (v roku 2013 4,44 t/ha). Vzhľadom k tomu, že už v roku 2013 sme úrody obilnín hodnotili ako veľmi solídne ich navýšenie o 13, resp. 19% je vynikajúcim výsledkom. Navyše vzhľadom k tomu, že obidve plodiny sa nám podarilo pozberať už v mesiaci jún, pred príchodom letných dažďov v dobrej kvalite, zrealizovali sme ich vo vyšších cenách ako pšenicu potravinársku a jačmeň sladovnícky (v roku 2013 obidve kýmne).

Podobne príjemne nás prekvapila i ďalšia pestovaná plodina-slnečnica, ktorú sme pestovali na výmere 164 ha. Veď úrodu 3,15 t/ha družstvo nikdy nedosiahlo, vlni to boli napríklad rovné 2 t/ha.

Polovicu celej výmery pôdy 570 ha sme mali osiatu kukuricou na zrnó. Podobne ako u slnečnice skorá sejba, kvalitné ošetrovanie a prihnojovanie a v neposlednom rade dostatok vlahy najmä v letných mesiacoch boli hlavné faktory dosiahnutia priemernej úrody 8,35 t/ha (v roku 2013 len 3,19 t/ha). Z toho na prenajatých modranských pôdach o výmere 353 ha sme pozberali 7,8 t/ha a na dulovských pozemkoch o výmere 217 ha rekordných 9,2 t/ha, t.j. takmer 3x toľko ako v roku 2013.

Spomenuté plodiny: pšenica, jačmeň, slnečnica a kukurica u ktorých sme dosiahli vynikajúce výsledky predstavovali v roku 2014 1.030 ha, t.j. 90% z plochy obhospodarovanej družstvom.

Výdatné zrážky v mesiacoch júl, august, september s úhrnom 378 mm (v roku 2013 za to isté obdobie 111mm), ktoré pšenici a jačmeňu neublížili, a slnečnici a kukurici veľmi pomohli sa negatívne prejavili na zvyšných 117 ha.

Z toho 18,6 ha bolo osiate ražou. Po desikácii porastu koncom júna prišlo daždivé počasie, ktoré oddialilo zber až o takmer mesiac. Hlavne následkom toho ale i pre nekvalitnú pôdu po zlikvidovanej vinici sme pozberali len 2,84 t/ha. Vzhľadom na nízke náklady však aj táto úroda zabezpečila návratnosť vynaložených nákladov.

Oveľa bolestivejšie boli škody na úrode hrozna. Vinice boli ťažko skúšané už od jarých mesiacov. Teplá zima sa hneď odrazila vo výskyte húseníc siatice. Ďalším jej dôsledkom bol veľký tlak chorôb. Vďaka kvalitným a včas aplikovaným postrekom sme tento zvládli s minimálnym poškodením, aj to len u jednej odrody. Ešte koncom mesiaca júl pri zamákaní bobúľ hrozna, keď tlak chorôb ustáva sme odhadovali úrodu minimálne o 20% vyššiu oproti roku 2013, a to na úrovni 7,5-8 t/ha.

Spomínané dažde v letných mesiacoch však napriek postrekom proti hnilobe a plesni mali na hrozno takmer katastrofálny dosah. Skoršie odrody napadla vo veľkej miere hniloba, a neskoré odrody plesneľ dôsledkom ktorej hrozno zosychalo.

Z obavy že sa nám celú úrodu ani nepodarí včas pozberať, sme okrem obvyklej brigády z okolia zabezpečili i 20 brigádnikov z Maďarskej republiky. Aj napriek maximálnemu nasadeniu a i keď sa podarilo obráť všetky vinohrady úrodu hrozna sme vykázali len vo výške 4,73 t/ha, čo je oproti roku 2013 (5,9 t/ha) o 20 % menej a nie viac ako bol odhad. Samozrejme že vzhľadom na nízku cukrnatosť a kvalitu hrozna nám poklesla i realizačná cena z 52 centov v roku 2013 na 48 centov. Celkovo sme hrozno odpredali za 204 tis.€, čo predstavuje oproti predchádzajúcemu roku výpad v tržbách vo výške 83 tis.€, t.j. 29%.

Ako z predchádzajúcej časti správy vyplýva pre poľnohospodárov ideálne počasie neexistuje. Čo jednej plodine prospeje, druhú poškodí. Pokiaľ však na 90% plochy dosiahneme nadpriemerné výnosy musíme byť spokojní. Akurát by v tých zvyšných 10-tich percentách nemusela byť naša najintenzívnejšia plodina-vinica.

Okrem rastlinnej výroby sme v roku 2014 vykázali tržby za poskytnuté služby pre partnerské podniky a obyvateľstvo vo výške 27 tis.€ (v roku 2013 13 tis.€).

Tržby z predaja nepotrebného majetku a materiálu dosiahli výšku 392 tis.€. V predchádzajúcom roku to bolo 273 tis.

Z ďalších výnosov sme zaznamenali pokles stavu zásob vlastnej výroby oproti začiatku roka o 18 tis.€.

Nakoľko sme vlastnou činnosťou majetok nevytvárali aktivácia bola v roku 2014 nulová. V roku 2013 sme preradili do základného stáda jalovice v hodnote 16 tis.€.

Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti, t.j. dotácie zo ŠR SR a EÚ dosiahli výšku 261 tis.€, oproti predchádzajúcemu roku viac o 30 tis.€.

Týmto sme sa dostali k celkovým výnosom z hospodárskej činnosti ktoré dosiahli výšku 1 mil.683 tis €, oproti predchádzajúcemu roku menej o 18 tis.€.

V oblasti nákladov sme v jednotlivých nákladových položkách zaznamenali

v hodnotenom roku nasledovný vývoj:

Spotreba materiálu a energií vo výške 670 tis.€ je oproti roku 2013 vyššia o 110 tis.€.

Z toho spotreba osív dosiahla výšku 148 tis. (v roku 2013 len 78 tis.) a spotreba hnojív 217 tis.€ (v roku 2013 154 tis.). Tieto zvýšené náklady odrážajú štruktúru výroby. Ako už bolo spomenuté v roku 2014 prevažovali v osevnom pláne kukurica a slnečnica teda plodiny siate v bežnom roku, pričom na väčšine týchto plôch bola na jeseň zasiata ozimná pšenica. To značí, že základné hnojenie i sejba prebehli na týchto plochách 2-krát v roku. Podobne štruktúru osevu kopíruje i spotreba chemikálií v roku 2014 vo výške 169 tis. (v predchádzajúcom roku 91 tis.€), ktorá bola navyše ovplyvnená spomínanou teplou zimou a prezimovaním chorôb a škodcov.

Z ostatných dôležitých materiálových nákladov sme vykázali spotrebu pohonných látok 86 tis (úspora o 10 tis.), spotrebu náhradných dielov 26 tis. (úspora 3 tis. €).

Spotreba materiálu bola nižšia i o 60 tis.€ nakupovaných krmív spotrebovaných v roku 2013.

Zníženie nákladov na energie z 37 tis. V roku 2013 na 13 tis.€ je dôsledkom zrušenia chovu HD a opatrení vedenia družstva.

Ďalšou nákladovou položkou sú služby, ktorých hlavnou súčasťou je nájomné za prenajatú pôdu a služby partnerských firiem pri sejbe, ošetrovaní, zbere a pozberovej úprave úrody. Na tieto sme vynaložili 342 tis.€, oproti roku 2013 menej o 36 tis. Výrobná spotreba, t.j. spotreba materiálu, energií a služby, dosiahla výšku 1 mil. 12 tis. € oproti minulému roku viac o 74 tis. Napriek jej zvýšeniu sme vzhľadom na vyššie výnosy z výroby vykázali pridanú hodnotu vo výške 462 tis. €. Jej medziročný nárast o 203 tis. predstavuje zvýšenie zdrojov na krytie ďalších nákladov.

Z tých sú najvýznamnejšie osobné náklady, na ktoré sme vynaložili 258 tis.€. Úspora 65 tis. je dôsledkom redukcie počtu zamestnancov v priebehu 2. štvrťroka 2013. Priemerná hrubá mesačná mzda v roku 2014 činila 675 €, čo predstavuje medziročný nárast o 8%.

Dane do štátneho rozpočtu a rozpočtu obcí sme odvodili vo výške 30 tis. €.

Odpisy dlhodobého majetku boli zaúčtované vo výške 152 tis. €, oproti 166 tis. v roku 2013.

Do nákladov sme účtovali tiež zostatkovú cenu predaného majetku a materiálu v sume 17 tis. €. V predchádzajúcom roku tento ukazovateľ vzhľadom na odpredaj kráv dosiahol výšku 127 tis. €.

Ostatné náklady na hospodársku činnosť klesli z 26 na 20 tis. € v dôsledku vypovedania viacerých poisťných zmlúv na poistenie majetku obstaraného z úverov a dotácií.

Náklady na finančnú činnosť, t.j. bankové úroky a poplatky sme uhradili vo výške 9 tis. €.

Celkové náklady za podnik takto dosiahli výšku 1 mil.489 tis. €, oproti roku 2013 menej o 115 tis. Vzhľadom na výnosy v celkovej výške 2 mil.128 tis. € sme vykázali za rok 2014 zisk pred zdanením vo výške 630 tis. €. Spokojnosť s jeho nárastom oproti minulému roku o 542 tis. je zvýraznená faktom, že je výsledkom hospodárskej činnosti

družstva a nie odpredaja majetku a zásob ako to bolo v predchádzajúcom roku.

Vzhľadom na kladný hospodársky výsledok a možnosť umorenia strát z minulých rokov, sme za účelom daňovej optimalizácie prerušili daňové odpisy u vybraného dlhodobého majetku v sume 48 tis. €. V dôsledku toho sme v roku 2014 zaúčtovali zápornú odloženú daň vo výške 15 tis. €. Taktiež bola zaúčtovaná minimálna splatná daň z príjmov, resp. daňová licencia vo výške 2.880 €.

Týmto zisk po zdanení dosiahol výšku 641.931,42 €. Predstavenstvo družstva navrhuje členskej schôdzi zisk po zdanení použiť v celej výške na úhradu strát z minulých rokov.

Vážené členky, členovia!

Hospodárenie družstva v roku 2014 sa na majetku družstva prejavilo nasledovne: K 31.12.2014 vykazujeme majetok v účtovnej hodnote 2 mil.12 tis €, čo predstavuje oproti začiatku roka zvýšenie o 386 tis. €.

Z toho dlhodobý hmotný majetok evidujeme vo výške 1 mil.561 tis. €. Na jeho zvýšení o 403 tis. napriek odpisu vo výške 152 tis. sa podpísala investičná činnosť. Počas roka sme preinvestovali 559 tis.€, z toho 211 tis. na nákup poľnohospodárskej pôdy .

Obežný majetok sme ku koncu roka vykázali vo výške 427 tis.

Z toho zásoby evidujeme v sume 277 tis. €, oproti začiatku roka menšie o 10 tis.

Zníženie nedokončenej rastlinnej výroby z 267 na 246 tis.€ (t.j. o 21 tis.) napriek zvýšenému osevu ozimín nastalo v dôsledku rozpustenia nákladov na hnojenie posledným maštal'ným hnojom vlastnej výroby v hodnote 87 tis.€. U ostatných zásob prišlo k zvýšeniu oproti začiatku roka, a to u materiálu z 15 na 23 tis. a u výrobkov z 5 na 8 tis.€.

Krátkodobé pohľadávky sme ku koncu roka evidovali vo výške 124 tis.€, z toho pohľadávky z obchodného styku činili čiastku 86 tis., oproti začiatku roka menej o 58 tis.€

Daňové pohľadávky, resp. nadmerné odpočty DPH za november a december boli ku koncu roka 38 tis.€.

Finančné prostriedky v pokladni a na účtoch v bankách ku koncu roka vo výške 26 tis. boli oproti začiatku roka vyššie o 14 tis.€

Vážená členská schôdza!

Z celkového majetku 2 mil.12 tis.€ cudzie zdroje krytia majetku, t.j. záväzky dosiahli výšku 714 tis.€, čo predstavuje medziročný pokles o 234 tis.€. Dlhodobé záväzky sa znížili hlavne z dôvodu zaúčtovania zápornej dane zo 118 na 100 tis.€, z čoho odložená daň činí 90 a záväzky zo sociálneho fondu 10 tis. €.

Ku koncu roka sme čerpali nový dlhodobý bankový úver na nákup pôdy vo výške 113 tis.€, z ktorého je 23 tis. € splatných v roku 2015. Úver máme schválený Slovenskou záručnou a rozvojovou bankou v celkovej výške 330 tis.€, so splatnosťou 15 rokov

v mesačných splátkach.

Krátkodobé záväzky poklesli z 801 na 485 tis.€, celé zníženie o 316 tis.€ sa dosiahlo u záväzkov z obchodného styku, ktoré klesli zo 764 na 449 tis.

Kladný hospodársky výsledok sa prejavil nielen v poklese cudzích, ale i zvýšením vlastných zdrojov krytia majetku. Vlastné imanie družstva vzrástlo z 547 na 1 mil.185 tis.€ a predstavuje 58,9%-né krytie majetku vlastnými zdrojmi.

Okrem vlastného imania a záväzkov sú zdrojom krytia majetku i výnosy budúcich období. Jedná sa o v minulosti obdržané dotácie na investície, ktoré sa preúčtovávajú do výnosov podľa odpisovania dotovaného majetku. V roku 2014 bola takto preúčtovaná suma 19 tis.€ a ich zostatok ku koncu roka je 114 tis.€.

Toľko k výsledkom hospodárenia družstva v roku 2014.

V roku 2015 plánujeme hospodáriť na výmere 1.146 ha. Z toho vinice obrábame na ploche 98,58 ha. V minulom roku sme pristúpili k obnove viníc na výmere 7 ha odrody Chardonnay. Počas roka boli pripravované nové kmienky z pôvodných koreňov na doplnenie a výmenu starých. V mesiaci november sme porast dopĺňali výsadbou nami dopestovaných sadeníc v počte cca 10 tis. ks. V tomto mesiaci sme pripravili ďalších 11.000 prútov na vypestovanie sadeníc, ktoré sa na jeseň použijú na dosadenie neujatých z minulého roku a na obnovu ďalších parciel Chardonnay. Rez vinice bol ukončený včas, kvalita a dozretie prútov boli napriek spomínaným problémom v minulom roku na dobrej úrovni. V súčasnosti prebieha vo vinici uväzovanie ťažňov.

Z poľných plodín sme na jeseň osiali pšenickou ozimnou 535,51 ha. Porasty sú po zime v dobrom stave, začiatkom marca bolo prevedené prihnojenie.

V týchto dňoch prebieha základné hnojenie a príprava pôdy pred sejbou kukurice na výmere 242,28 ha a slnečnice na výmere 213,7 ha.

Pre splnenie podmienok na obdržaní dotácií na plochu, zvyšných 60 ha bude zaradených do tzv. greening-u, t.j. družstvo nebude na týchto plochách pestovať žiadnu plodinu, ale zostanú úhorom, resp. sa na nich prevedenie len zazelenanie. Na tento účel boli vyčlenené najneúrodnejšie plochy, medzi inými aj nad záhradami na uliciach Starohorská a Podbrežná s cieľom zmiernenia škôd pri prudkých lejakoch.

Za účelom dosiahnutia plánovaných úrod hnojenie prevádzame na základe pôdných rozborov jednotlivých parciel.

Vzhľadom na počet zamestnancov a vybavenie technikou plánujeme naďalej využívať služby partnerských firiem.

Vážené členky, členovia!

Z rozboru hospodárenia je zrejmé, že rozhodnutie o zrušení chovu HD bolo pre ďalšiu existenciu družstva nevyhnutné. Potvrďuje to i fakt, že realizačná cena mlieka naďalej klesá a po zrušení mliečnych kvót od 1.4.2015 sa očakávajú ešte väčšie problémy. Roky 2013 a najmä 2014 nám potvrdili životaschopnosť a perspektívu družstva, aj keď z redukovaným výrobným programom. Za pomoc a spoluprácu v tomto období musíme vysloviť poďakovanie i všetkým partnerským firmám, hlavne Gamex Trading-u, s.r.o. Komárno, a Gamota výrobné družstvo Komárno.

Myslím že na záver tejto správy sa vzhľadom na 60.výročie založenia družstva,

patrí spomenúť aj na zakladajúcich členov a ich preťažkú prácu v prvých rokoch existencie družstva. Takisto by sme nemali zabudnúť na ťažké časy transformácie družstva po rokoch 1989 keď sme sa fakticky vrátili na začiatok. Vždy po ťažkých rokoch však prišlo obdobie stabilizácie družstva v čo veríme po kritickom období 2009 – 2012 (resp. po vstupe do EÚ) aj teraz.

Na budovaní družstva sa podieľali stovky jeho zamestnancov a členov. Všetkým treba vysloviť za to veľké poďakovanie. Terajším členom a pracovníkom navyše prajem do ďalších rokov veľa zdravia a úspechov pracovných i osobných.

Ing. Vladimír Kajan
predseda PVOD